

TEKSTY PRZYJĘTE

Wydanie tymczasowe

P9_TA-PROV(2019)0057

Genetycznie zmodyfikowana kukurydza Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć spośród modyfikacji genetycznych Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzą Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D063846/02 – 2019/2860(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzą Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D063846/02),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy¹, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że w głosowaniu z 16 września 2019 r. Stały Komitet ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, postanowił nie wydawać opinii, oraz że w głosowaniu z 11 października 2019 r. komitet odwoławczy również nie wydał opinii,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych

¹ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

przez Komisję¹,

- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 27 lutego 2019 r. opublikowaną 5 kwietnia 2019 r.²,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)³,
 - uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że 16 grudnia 2011 r. przedsiębiorstwo Syngenta Crop Protection AG („wnioskodawca”) złożyło zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 wnioski o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 („kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej”) i jej niektóre subkombinacje oraz produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że wniosek ten odnosił się również do wprowadzenia do obrotu produktów

¹ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

² „Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103)” [Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 i jej subkombinacji, z przeznaczeniem na żywność i paszę, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-DE-2011-103)], Dziennik EFSA, 2019; 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>.

³ W ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zatwierdzania GMO. Ponadto w dziewiątej kadencji Parlament przyjął następujące rezolucje:

– rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0028);

– rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0029);

– rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów

zawierających lub mających w swoim składzie kukurydzę poddaną złożonej modyfikacji genetycznej do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;

- B. mając na uwadze, że kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej pochodzi ze skrzyżowania sześciu rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy i wykazuje tolerancję na herbicydy zawierające glufosynat i glifosat, a także produkuje pięć białek owadobójczych (białka „Bt” lub „Cry”): Cry1Ab, Vip3Aa20, mCry3A, Cry1F i eCry3.1Ab, które są toksyczne dla niektórych larw łusko skrzydłych lub larw chrząszczy¹;
- C. mając na uwadze, że zatwierdzono już 22 subkombinacje kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej; mając na uwadze, że projekt decyzji wykonawczej Komisji obejmuje 34 pozostałe subkombinacje²;
- D. mając na uwadze, że 27 lutego 2019 r. EFSA przyjął pozytywną opinię, którą opublikowano 5 kwietnia 2019 r.³;
- E. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, iż genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie mogą wywierać szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, oraz wymaga, aby przy sporządzaniu decyzji Komisja brała pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa unijnego oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla przedmiotowej sprawy;

Uwagi państw członkowskich i dodatkowe spostrzeżenia

zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0030).

¹ Opinia EFSA, s. 11, tabela 4.

² Sześć subkombinacji pięciu modyfikacji genetycznych (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 i MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); 12 subkombinacji czterech modyfikacji genetycznych (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × 1507 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, MIR162 × 1507 × 5307 × GA21 i MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); 11 subkombinacji trzech modyfikacji genetycznych (Bt11 × MIR162 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307, Bt11 × 1507 × 5307, Bt11 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507, MIR162 × MIR604 × 5307, MIR162 × 1507 × 5307, MIR162 × 5307 × GA21, MIR604 × 1507 × 5307, MIR604 × 5307 × GA21 i 1507 × 5307 × GA21) oraz pięć subkombinacji dwóch modyfikacji genetycznych (Bt11 × 5307, MIR162 × 5307, MIR604 × 5307, 1507 × 5307 i 5307 × GA21).

³ „Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103)” [Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 i jej subkombinacji, z przeznaczeniem na żywność i paszę, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-DE-2011-103)], Dziennik EFSA, 2019; 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>.

- F. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie zgłosiły EFSA wiele krytycznych uwag¹; mając na uwadze, że krytyczne uwagi odnoszą się między innymi do tego, iż nie przeprowadzono ani całościowych badań dotyczących toksyczności kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej dla roślin, ani szczegółowych badań dotyczących potencjalnych skutków wynikających z połączenia wszystkich transgenów występujących w kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej, że wciąż nie ma pewności co do wpływu toksyn Cry na ssaki i ludzi, że ocena porównawcza nie dostarcza żadnych dowodów na bezpieczeństwo produktów, że plan monitorowania nie zapewnia gromadzenia istotnych informacji ani nie spełnia wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE² oraz że nie zbadano możliwości interakcji między pozostałościami herbicydów a ich metabolitami ani ich poziomów;
- G. mając na uwadze, że w niezależnym badaniu³ stwierdzono między innymi, iż ocena toksykologiczna przeprowadzona przez EFSA jest nie do przyjęcia, ponieważ nie wykazano bezpieczeństwa importowanych upraw, że nie można uznać, iż ocena spełnia wymogi pod względem oceny ryzyka dla układu odpornościowego oraz że ocena ryzyka środowiskowego nie jest rozstrzygająca;
- H. mając na uwadze, że wnioskodawca przedstawił badania dotyczące jedynie trzech spośród 34 subkombinacji ocenionych przez EFSA⁴; wnioskodawca nie dostarczył danych odnoszących się do pozostałych 31 subkombinacji;

Brak oceny pozostałości herbicydów, metabolitów i oddziaływania różnych substancji występujących w połączeniu ze sobą

- I. mając na uwadze, że w wielu badaniach wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych tolerujących herbicydy prowadzi do większego zużycia herbicydów uzupełniających, co w dużej mierze spowodowane jest pojawieniem się chwastów odpornych na herbicydy⁵; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej będzie narażona na wyższe i powtarzające się dawki glufosynatu i glifosatu, wskutek czego w zbiorach może znaleźć

¹ Uwagi państw członkowskich na temat kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej można znaleźć w rejestrze pytań EFSA:

<http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1).

³ <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-bt11-mir162-mir604-1507-5307-GA21>

⁴ Opinia EFSA, s. 24.

⁵ Zob. np.: Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” [Zmodyfikowane genetycznie rośliny i chwasty tolerujące herbicydy a herbicydy – przegląd i wpływ], Environmental Management, styczeń 2016, 57(1). s. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> oraz Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” [Wpływ zmodyfikowanych genetycznie upraw na stosowanie pestycydów w USA – pierwsze szesnaście lat], Environmental Sciences Europe; 28 września 2012, tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

się więcej pozostałości;

- J. mając na uwadze, że utrzymują się wątpliwości co do rakotwórczości glifosatu; mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) uznała w marcu 2017 r., że nie ma podstaw do takiej klasyfikacji; mając na uwadze, że – wręcz przeciwnie – Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia zajmująca się badaniami nad rakiem) sklasyfikowała w 2015 r. glifosat jako substancję prawdopodobnie rakotwórczą dla ludzi;
- K. mając na uwadze, że według EFSA brakuje danych toksykologicznych, które umożliwiłyby przeprowadzenie oceny ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do szeregu produktów rozpadu glifosatu istotnych w przypadku upraw zmodyfikowanych genetycznie odpornych na działanie glifosatu¹;
- L. mając na uwadze, że glufosynat jest sklasyfikowany jako działający szkodliwie na rozrodczość (1B), a zatem podlega kryteriom wykluczającym ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009²; mając na uwadze, że zezwolenie na stosowanie glufosynatu w Unii wygasło 31 lipca 2018 r.³;
- M. mając na uwadze, że uznaje się, iż ocena pozostałości herbicydów i produktów ich rozpadu występujących w roślinach zmodyfikowanych genetycznie nie wchodzi w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie (panel EFSA ds. GMO) i w związku z tym nie przeprowadza się takiej oceny w ramach procesu zatwierdzania GMO; mając na uwadze, że takie podejście jest problematyczne, ponieważ sposób, w jaki herbicydy uzupełniające są rozkładane przez roślinę zmodyfikowaną genetycznie, oraz skład, a tym samym toksyczność produktów rozpadu (metabolitów), mogą wynikać z samej modyfikacji genetycznej⁴;
- N. mając na uwadze, że ze względu na szczególne praktyki rolnicze związane z uprawą roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy istnieją specjalne schematy zastosowań, narażenia, występowania konkretnych metabolitów oraz powstawania efektu działania skojarzonego, które wymagają szczególnej uwagi; mając na uwadze, że nie zostały one wzięte pod uwagę przez EFSA;
- O. mając na uwadze, że nie można zatem stwierdzić, iż spożywanie kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej lub jej subkombinacji jest bezpieczne dla zdrowia

¹ Wnioski EFSA z wzajemnej weryfikacji oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, dotyczącej substancji czynnej glifosatu, Dziennik EFSA 2015; 13(11):4302, s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

³ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436>

⁴ Jest tak w przypadku glifosatu, co stwierdzono w opublikowanym przez EFSA przeglądzie obowiązujących najwyższych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005, Dziennik EFSA 2018;16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

ludzi i zwierząt;

Brak najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości i odnośnych kontroli

- P. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady¹, którego celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, należy określić szczególne najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości dla żywności i pasz produkowanych w państwach trzecich, jeżeli w wyniku stosowania pestycydów poziomy pozostałości są inne niż poziomy pozostałości będące skutkiem praktyk rolniczych stosowanych w Unii; mając na uwadze, że istotnie dzieje się tak w przypadku importowanych genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących herbicydy z powodu większej ilości zużywanych herbicydów w porównaniu z uprawami niezmodyfikowanymi genetycznie;
- Q. mając jednak na uwadze, że według przeprowadzonego przez EFSA w 2018 r. przeglądu obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu dostępne dane były niewystarczające do określenia tych poziomów i wartości oceny ryzyka w odniesieniu do genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, w której dokonano modyfikacji EPSPS²; mając na uwadze, że w kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej występuje modyfikacja EPSPS³;
- R. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 należy starannie kontrolować i monitorować pozostałości substancji czynnych, które nie są dopuszczone do stosowania w Unii, takich jak glufosynat, w roślinach przywożonych z przeznaczeniem na żywność i paszę⁴;
- S. mając na uwadze, że w ramach ostatniego wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli (na lata 2020, 2021 i 2022) państwa członkowskie nie są zobowiązane do pomiaru zawartości glufosynatu (ani glifosatu) w kukurydzy (genetycznie zmodyfikowanej lub innej)⁵; mając na uwadze, że nie można wykluczyć, iż w kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej, jej subkombinacjach lub produktach z niej otrzymanych z przeznaczeniem na żywność i paszę przekroczone zostaną najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości, które należy wprowadzić i

¹ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1). Zob. motyw 26.

² „Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005” [Uzasadniona opinia dotycząca przeglądu obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005], Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 4. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

³ Opinia EFSA, s. 12.

⁴ Zob. motyw 8 rozporządzenia (WE) nr 396/2005.

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/533 z dnia 28 marca 2019 r. dotyczące wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli na lata 2020, 2021 i 2022, mającego na celu zapewnienie zgodności z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami pozostałości pestycydów w żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na jej powierzchni, a także mającego na celu ocenę narażenia konsumenta na te pozostałości (Dz.U. L 88 z 29.3.2019, s. 28).

monitorować w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów;

Białka Bt

- T. mając na uwadze, że w wielu badaniach zaobserwowano skutki uboczne, które mogą wpływać na układ odpornościowy w wyniku ekspozycji na białka Bt, a niektóre białka Bt mogą wykazywać właściwości adiuwantów¹, co oznacza, że mogą nasilać alergenicność innych białek, z którymi wchodzi w styczność;
- U. mając na uwadze, że w opinii mniejszości przyjętej przez jednego z członków panelu EFSA ds. GMO w ramach procesu oceny innej kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej i jej subkombinacji stwierdzono, że chociaż nie zidentyfikowano niezamierzonych skutków dla układu odpornościowego w żadnym z zastosowań, w których występuje ekspresja białek Bt, „nie można ich było zaobserwować w badaniach toksykologicznych obecnie zalecanych i przeprowadzanych w EFSA na potrzeby oceny bezpieczeństwa genetycznie zmodyfikowanych roślin, ponieważ badania te nie obejmują odpowiednich do tego testów”²;
- V. mając na uwadze, że – jak wykazano w jednym z niedawnych badań – szybki wzrost stosowania neonikotynoidów do zaprawiania nasion w Stanach Zjednoczonych zbiega się z częstszym sadzeniem genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy Bt³; mając na uwadze, że Unia zakazała stosowania na zewnątrz trzech neonikotynoidów, w tym używanych do otoczkowania nasion, ze względu na ich wpływ na pszczoły i inne owady zapylające⁴;
- W. mając na uwadze, że ocenę ewentualnych interakcji między pozostałościami herbicydów i ich metabolitów z białkami Bt uznaje się za niewchodzącą w zakres kompetencji panelu EFSA ds. GMO, w związku z czym nie dokonuje się jej w ramach oceny ryzyka;

Niedemokratyczny proces decyzyjny

- X. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

¹ W celu uzyskania oglądu sytuacji zob.: Rubio Infante, N., i Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals” [Przegląd bezpieczeństwa i skutków biologicznych toksyn Cry *Bacillus thuringiensis* dla ssaków], *Journal of Applied Toxicology*, maj 2016, 36(5): s. 630–648. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

² Wniosek EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 x3 MIR162 x3 1507 x3 GA21 kukurydza i trzy subkombinacje niezależnie od ich pochodzenia) – opinia mniejszości, Wal, J.M., członek panelu EFSA ds. GMO, *Dziennik EFSA* 2018;16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309> s. 34.

³ Douglas, M.R., i Tooker, J.F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops” [Stosowanie na dużą skalę zaprawiania nasion spowodowało gwałtowny wzrost zużycia insektycydów na bazie neonikotynoidów oraz profilaktyczną ochronę roślin przed szkodnikami w uprawach polowych w USA], *Environmental Science & Technology*, 2015, 49, 8, 5088-5097, data publikacji (w internecie): 20 marca 2015 r., <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>.

⁴ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania w dniu 16 września 2019 r., co oznacza, że kwalifikowana większość państw członkowskich nie poparła zatwierdzenia; mając na uwadze, że w wyniku głosowania w dniu 11 października 2019 r. komitet odwoławczy również nie wydał opinii;

- Y. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, że problemem jest to, iż decyzje dotyczące zatwierdzania GMO są nadal przyjmowane przez nią bez kwalifikowanej większości państw członkowskich popierającej zatwierdzenie, co stanowi bardzo ważny wyjątek względem wszystkich zezwoleń na produkty, lecz stało się normą w procesie podejmowania decyzji dotyczących genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy¹; mając na uwadze, że przewodniczący Komisji kilkakrotnie uznał tę praktykę za niedemokratyczną²;
- Z. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzeniu do obrotu organizmów zmodyfikowanych genetycznie z przeznaczeniem na żywność i paszę (33 rezolucje) oraz uprawie organizmów zmodyfikowanych genetycznie w Unii (trzy rezolucje); mając na uwadze, że większość kwalifikowana państw członkowskich nie poparła zatwierdzenia żadnego z tych organizmów zmodyfikowanych genetycznie; mając na uwadze, że Komisja nadal zatwierdza organizmy zmodyfikowane genetycznie mimo stwierdzenia przez nią samą braków demokratycznych, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i zastrzeżeń Parlamentu;
- AA. mając na uwadze, że nie ma potrzeby zmiany przepisów, aby Komisja nie mogła zatwierdzać organizmów zmodyfikowanych genetycznie w razie braku w łonie komitetu odwoławczego większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadającej się za zezwoleniem³;
- 1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
- 2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu

¹ Zob. na przykład uzasadnienie przedłożonego dnia 22 kwietnia 2015 r. wniosku ustawodawczego Komisji zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium oraz uzasadnienie przedłożonego dnia 14 lutego 2017 r. wniosku ustawodawczego Komisji zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011.

² Zob. np. przemówienie inauguracyjne wygłoszone na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego, włączone do wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji Europejskiej (Strasburg, 15 lipca 2014 r.), lub orędzie o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, 14 września 2016 r.).

³ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Komisja „może przyjąć”, a nie „przyjmuje” zezwolenie, jeżeli brak w łonie komitetu odwoławczego większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadającej się za zezwoleniem (art. 6 ust. 3).

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące

ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;

3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
4. ponownie podkreśla, że zobowiązał się do przyspieszenia prac nad wnioskiem Komisji w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011; apeluje do Rady, aby w trybie pilnym poczyniła postępy w pracach nad tym wnioskiem Komisji;
5. wzywa Komisję, aby w międzyczasie zaprzestała zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie, jeżeli państwa członkowskie nie wydadzą opinii w komitecie odwoławczym, zarówno w odniesieniu do upraw, jak i do zastosowań w żywności i paszach, zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011;
6. wzywa Komisję, aby nie zezwalała na uprawy zmodyfikowane genetycznie tolerujące herbicydy, dopóki nie zostaną szczegółowo zbadane w poszczególnych przypadkach zagrożenia dla zdrowia związane z pozostałościami, co wymaga pełnej oceny pozostałości po opryskiwaniu upraw zmodyfikowanych genetycznie herbicydami uzupełniającymi, ich metabolitów i wszelkich efektów skojarzonych;
7. wzywa Komisję, aby w pełni uwzględniała ocenę ryzyka stosowania herbicydów uzupełniających i ryzyka ich pozostałości w ocenie ryzyka zmodyfikowanych genetycznie roślin tolerujących herbicydy, niezależnie od tego, czy dana roślina zmodyfikowana genetycznie jest przeznaczona do uprawy w Unii, czy też ma być importowana do Unii z przeznaczeniem na żywność i paszę;
8. apeluje do Komisji, by nie zezwalała na przywóz z przeznaczeniem na żywność lub paszę jakichkolwiek genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących substancję czynną o działaniu chwastobójczym niedopuszczoną do stosowania w Unii;
9. wzywa Komisję, aby nie zatwierdzała żadnych subkombinacji złożonych modyfikacji genetycznych, jeżeli nie zostały one poddane gruntownej ocenie EFSA na podstawie pełnych danych przedłożonych przez wnioskodawcę;
10. w szczególności uważa, że zatwierdzanie odmian, w przypadku których nie dostarczono żadnych danych dotyczących bezpieczeństwa i które nie zostały jeszcze nawet sprawdzone lub wytworzone, jest sprzeczne z zasadami ogólnego prawa żywnościowego ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002;
11. wzywa EFSA do dalszego opracowywania i systematycznego stosowania metod umożliwiających identyfikację niezamierzonych skutków złożonych modyfikacji genetycznych, takich jak właściwości adiuwantów w przypadku toksyn Bt;
12. wzywa Komisję, aby traktowała zobowiązania Unii wynikające z porozumień międzynarodowych, takich jak porozumienie klimatyczne z Paryża, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, jako „istotne przepisy prawa Unii” lub „istotne czynniki” na mocy rozporządzenia (WE) nr

1829/2003 oraz aby nadała im należną wagę, a także informowała o tym, w jaki sposób zostały one uwzględnione w procesie decyzyjnym;

13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.